

Dosarul nr. 1ra-1904/21
1-20142825-01-1ra-03092021

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

28 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Toma Nadejda,
Judecători – Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion, Boico Victor,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Mînzatu Ștefan xxxxx, născut la
xxxxxxxxxxxxx, originar și domiciliat în
xxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 13.11.2020 – 17.12.2020;

Instanța de apel: 11.01.2021 – 23.06.2021;

Instanța de recurs: 03.09.2021 – 28.02.2022.

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Criuleni (sediul Central) din 17 decembrie 2020, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Mînzatu Ștefan a fost recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

A fost încasat de la inculpatul Mînzatu Ștefan, în beneficiul bugetului de stat, suma de 2258 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest cerința părții acuzării privind încasarea sumei în mărime de 143,33 lei a fost respinsă.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt că, Mînzatu Ștefan, la 23 octombrie 2020, aproximativ la ora 00:15, conducând automobilul model „Honda Civic”, cu n/î xxxxxx, pe drum public și anume traseul Bălăbănești-Dubăsarii Vechi, r-nul Criuleni, din direcția s. Corjova spre s. Mălăieștii Noi, r-nul Criuleni, încălcând cerințele pct. 14 lit. a) din

Regulamentul circulației rutiere, care prevede că, conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul în stare de ebrietate, avînd concentrația de alcool în aerul expirat de 0,64 mg/l și nefiind documentat cu permis de conducere de categoria „B”, manifestând imprudență exprimată prin încrederea exagerată în sine, dându-și seama că acțiunile sale ar putea provoca consecințe social periculoase, dar fiind predominant de ideea nechibzuită că ele vor putea fi evitate, contrar prevederilor pct. 45 subpct. (1) lit. a), b), c), d) din Regulamentul circulației rutiere, care obligă conducătorul să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, să țină permanent seama de starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția, de dexteritatea în conducere ce i-ar permite să prevadă situațiile periculoase, de situația rutieră care s-a exprimat prin aceea că se deplasa pe un traseu național, iar spațiul de vizibilitate era redus, deoarece era pe timp de noapte, iar în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța la trafic, la fel conducătorul de vehicul trebuie să manifeste prudență sporită, conducătorul automobilului nu a redus viteza sau chiar să oprească reieșind din starea carosabilului, spațiul de vizibilitate și de faptul că conducea în stare de ebrietate alcoolică și nu dispunea de permis de conducere, dar a continuat deplasarea mai departe, neisprăvindu-se cu dirijarea acestuia, a derapat și a tamponat cu partea laterală într-un arbore de pe acostamentul părții stîngi a traseului. În rezultatul acestei tamponări pasagerul din autoturismul de model „Honda Civic”, cu n/î xxxxxx, cet. Grosu Ion, în urma traumelor primite a decedat la fața locului.

Astfel, prin acțiunile sale, Mînzatu Ștefan a săvârșit infracțiunea, prevăzută de art. 264 alin. (4) Cod penal, *încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, săvârșită în stare de ebrietate, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Mînzatu Ștefan să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 5 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu calcularea termenului din momentul pronunțării sentinței, cu includerea termenului aflării în stare de arest preventiv și arest la domiciliu.

În motivarea apelului a indicat că, prima instanță i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea blîndă prin care scopul legii penale nu poate fi atins, există riscul săvârșirii unor noi infracțiuni în timpul executării pedepsei blînde și prima instanță nu a ținut cont de faptul că Mînzatu Ștefan a săvârșit infracțiunea incriminată în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și nu a deținut permis de conducere.

La fel, acuzarea a invocat, că prima instanță, la stabilirea pedepsei inculpatului, nu a ținut cont de faptul că acesta a săvârșit anterior mai multe

contravenții, inclusiv din categoria conducerii mijlocului de transport.

A menționat partea acuzării că, la 11 aprilie 2020, Inspectoratul de Poliție Criuleni a întocmit în privința inculpatului Mînzatu Ștefan un proces-contravențional în baza art. 355 alin. (2) Cod contravențional, și anume apariția în locurile publice în stare de ebrietate, informație preluată din cazierul contravențional al inculpatului.

Suplimentar, acuzarea a comunicat că, la 27 iulie 2020, în privința inculpatului Mînzatu Ștefan a fost întocmit un proces-contravențional în baza art. 231 alin. (2) Cod contravențional, și anume conducerea vehiculului fără permis de conducere sau dovada înlocuitoare, cu drept de circulație, a permisului (cu excepția conducerii în cazul instruirii, în prezența instructorului) sau conducerea în decursul termenului de aplicare a măsurii de siguranță privind ridicarea provizorie a permisului de conducere a mijloacelor de transport. Or, inculpatul nu a făcut concluziile necesare, adică pedeapsa aplicată anterior nu și-a făcut efectul, fapt ce urmează a fi apreciat ca circumstanță agravantă.

Partea acuzării a concluzionat că, prima instanță eronat a apreciat personalitatea inculpatului și neîntemeiat i-a stabilit o pedeapsă blândă care nu va atinge scopul legii penale de reeducare a acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2021, a fost respins apelul procurorului și menținută sentința recurată.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că, sentința se contestă în partea individualizării pedepsei, astfel, temei pentru a interveni în sentință din oficiu, conform art. 409 alin.(2) Cod procedură penală cu privire la încadrarea juridică, lipsește.

Instanța de apel a constatat că, prima instanță a judecat cauza penală conform art. 364/1 Cod procedură penală, în baza cererii scrise personal de inculpat care, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu a solicitat administrarea de probe noi. Astfel, judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, nu a fost viciată, în cadrul urmăririi penale nu au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, fapt ce a condiționat concluzia că instanța de apel nu este în drept a reține o altă situație de fapt decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

În baza probelor cercetate, instanța de apel a considerat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, și anume prin probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi: *declarațiile succesului părții vătămate Rusu Cristina; declarațiile martorului Mihailov Sergiu; procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 23 octombrie 2020 (f. d. 6-14); procesul-verbal de testare alcoolică din 23.10.2020 (f. d. 50); tichet „Drager Alcotest 8510RO”, testul nr.3376 (f.d. 51) și raportul de expertiză judiciară nr. 202016C0182 din 10 noiembrie 2020.*

Cu privire la chestiunea de individualizare a pedepsei, instanța de apel a

menționat, că raționamentul care poate condiționa aplicarea pedepsei penale, are la origine persoana inculpatului și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a lui în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă, conduita bună, stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită și comportarea sinceră în cursul procesului.

La fel, a menționat că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze dacă scopul pedepsei poate fi atins de inculpat fără executarea efectivă a acesteia.

Reținând prevederile art. 16, 61, 76-77 și 264 alin. (4) Cod penal, instanța de apel a concluzionat, că este solidară cu aprecierea primei instanțe, că în privința inculpatului Mînzatu Ștefan, pentru săvârșirea infracțiunii incriminate, este echitabilă aplicarea pedepsei sub formă de închisoare, reieșind din noi limite minime și maxime prevăzute de sancțiunea normei incriminate, reduse cu o 1/3 prin prisma art. 364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, care vor fi închisoare de la 2 ani și 8 luni până la 5 ani și 4 luni, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Instanța de apel a evidențiat, că acuzatorul de stat, la stabilirea pedepsei a solicitat să fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu anularea de dreptul de a conduce mijloace de transport, iar succesorul părții vătămate a solicitat aplicarea unei pedepsei inculpatului, cât mai blânde, inculpatul și apărătorul său solicitând aplicarea unei pedepse minime.

Prin urmare, cu privire la stabilirea cuantumului pedepsei penale, instanța de apel, a reținut că, soluționarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza urmăririi penale, inculpatul Mînzatu Ștefan a săvârșit o infracțiune gravă, succesorul părții vătămate nu are pretenții materiale și inculpatul este caracterizat pozitiv la locul de trai. Astfel, consideră concluzia primei instanțe de a-i stabili pedeapsa cu închisoarea de 5 ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, drept una justificată și echitabilă, solidarizându-se în acest sens.

Cu referire la modul de executare a pedepsei stabilite, instanța de apel a concluzionat că scopul pedepsei penale va fi atins fără privarea de libertate a inculpatului Mînzatu Ștefan.

În acest sens, invocând prevederile art. 90 Cod penal, apreciind în ansamblu circumstanțele cauzei și argumentele procurorului cu privire la personalitatea inculpatului, instanța de apel a reținut, că Mînzatu Ștefan a avut o comportare sinceră în cursul procesului penal, a conștientizat gravitatea faptei săvârșite, deși nu a recuperat prejudiciul succesorului părții vătămate, însă aceasta a menționat că nu are careva pretenții față de inculpat, este de o vârstă tânără, fiind crescut și educat într-o familie monoparentală, fiind cel mai mare dintre cei trei copii.

Instanța de apel a reținut că, inculpatul este caracterizat pozitiv de către administrația publică locală, precum și de faptul că anume la solicitarea

victimei, ultimul nu a putut refuza și a urcat la volanul automobilului în stare de ebrietate, prin urmare, inculpatul a manifestat superficialitate în raport cu respectarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, care a dus la decesul victimei, iar victima și-a pus singură viața în pericol, din care motiv instanța de apel a considerat posibil a aplica în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal, iar executarea pedepsei urmând a fi suspendată condiționat, pe o perioadă de probațiune de 4 ani, cu obligarea inculpatului de a nu-și schimba domiciliul fără consimțământul organului competent.

Referitor la argumentele apelului invocate de partea acuzării privind faptul, că inculpatul a fost sancționat pentru alte contravenții, instanța de apel a conchis că, aceste acțiuni ale inculpatului nu pot fi reținute ca acțiuni similare, prin care se atestă că ultimul nu s-a corectat, or din circumstanțele speței se atestă o altă stare de fapt care a dus anume din imprudență la decesul persoanei.

Astfel, în raport cu argumentele cererii de apel, instanța de apel a menționat că, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

A concluzionat instanța de apel că, pedeapsa penală are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, concretizând dezaprobarea legală și judiciară, atât în ceea ce privește fapta penală săvârșită, cât și în ceea ce privește persoana inculpatului.

Pe de altă parte, pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte penale similare, circumstanțe respectate de către prima instanță.

5. Procurorul, invocând temeiurile de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei la o nouă rejudecare în instanța de apel.

În argumentarea recursului procurorul menționează, că modalitatea de executare a pedepsei stabilite de instanțele de fond nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta săvârșită, impactul social al ei și consecința gravă survenită ca deces al unei persoane nevinovate, care avea la întreținere soția și un copil minor.

Prin urmare, precizează procurorul, că instanțele de fond la individualizarea pedepsei și stabilirii modului de executare nu au reținut circumstanțe importante precum ar fi personalitatea inculpatului care anterior a fost tras la răspundere contravențională pentru săvârșirea de contravenții din domeniul securității în transporturi și concluzii necesare nu și-a făcut, gravitatea infracțiunii săvârșite, consecințele acesteia, faptul că prin infracțiunea săvârșită au fost cauzate daune morale iremediabile succesorului părții vătămate și mai important, existența riscului continuării comportamentului ilegal/prejudiciabil care nu a putut fi corectat prin sancționările contravenționale anterioare.

Menționează procurorul, că prin cererea de apel acuzarea a solicitat stabilirea inculpatului a unei pedepse sub forma închisorii în penitenciar de tip deschis, însă instanța de apel a omis să se expună asupra acestei solicitări fapt ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului.

Mai indică, că suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii poate fi aplicată în cazul inculpaților învinuiți de săvârșirea infracțiunilor grave în exclusivitate doar dacă aceștia au conștientizat pericolul social al faptelor sale, concluzie neîntemeiată a instanței de apel care nu a luat în calcul circumstanțele invocate de acuzatorul de stat.

Subsecvent, cu referire la comportamentul sincer al inculpatului, reținut de instanța de apel, partea acuzării constată că, inculpatul a acceptat modalitatea simplificată de examinare a cauzei penale tocmai pentru motivul obținerii unei condamnări mai ușoare. Acesta a indus în eroare instanța referitor la cauza conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate, ca fiind impus de către victimă de a pleca la o stație PECO în vederea procurării de țigări. Or, potrivit declarațiilor martorului Mihailov Sergiu, rezultă că inculpatul nu a fost constrâns sau supus presiunilor în acest sens având opțiunea de a se conforma prohibiției impuse de lege de a conduce mijlocul de transport în stare de ebrietate.

În opinia procurorului, instanțele de fond au admis o eroare în sensul reținerii în calitate de circumstanță atenuantă a faptului recunoașterii de către inculpat a vinovăției și rețin această circumstanță la baza individualizării modalității de executare a pedepsei.

Mai mult, consideră procurorul, că instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că inculpatul nu a reparat succesivului părții vătămate nici măcar o parte din paguba materială cauzată prin săvârșirea infracțiunii, în condițiile în care a rămas mamă solitară și a pierdut unicul întreținător al familiei.

Totodată, indică procurorul că, în vederea atingerii scopului pedepsei penale, instanțele de fond urmau să rețină faptul că inculpatul Mînzatu Ștefan și-a însușit un stil agresiv și periculos de conducere a vehiculelor. În speță, inculpatul nu doar că nu a condus cu prudență prin reducerea vitezei de deplasare a mijlocului său de transport pe timp de noapte, în condițiile în care înțelegea că se află în stare de ebrietate produsă de consumul de alcool, dar a accelerat mijlocul său de transport până la limita de aproximativ 150 km/h, pe drum neasfaltat și a ignorat solicitarea pasagerilor de a încetini (ce rezultă din declarațiile martorului Mihailov Sergiu), punând în pericol evident alți conducători auto care se deplasau pe aceeași porțiune de drum.

Suplimentar, menționează că, potrivit materialelor cauzei, inculpatul face parte din categoria persoanelor afectate de viciul consumului necontrolat de alcool și a săvârșit alte acțiuni contrare legii aflându-se sub influența băuturilor alcoolice, iar instanțele de fond, în acest sens nu au dat deplină eficiență prevederilor art. 61 Cod penal. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă, inclusiv una suspensivă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru

prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În opinia procurorului, instanța de apel nu a corectat eroarea admisă de prima instanță privind reținerea raționamentului potrivit căruia victima s-ar face singur vinovat de punerea în pericol a vieții sale prin urcarea în vehiculul condus de către inculpat, or, faptul incumbării victimei a consecințelor nerespectării de către inculpatul Mînzatu Ștefan a regulilor de securitate în transporturi este inadmisibil.

6. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță.

Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate și hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate

După cum rezultă din conținutul recursului declarat, recurentul critică decizia instanței de apel din punct de vedere al prezenței temeiurilor de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel; și 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Examinând argumentele recursului prin prisma temeiurilor de casare invocate, Colegiul penal lărgit constată că acestea și-au găsit confirmare în speța dedusă judecătii, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, din considerentele ce urmează.

Potrivit sentinței, Mînzatu Ștefan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În temeiul art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 4 (patru) ani.

Având în vedere că examinarea cauzei penale în privința inculpatului Mînzatu Ștefan a avut loc în procedura simplificată, prima instanță a considerat oportună aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, potrivit cărora inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor imputate în rechizitoriu și a solicitat judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

Fiind investită cu judecarea apelului declarat de către partea acuzării, instanța de apel a dispus respingerea acestuia ca nefondat și menținerea sentinței primei instanțe.

Analizând soluția instanței de apel în raport cu argumentele invocate de către partea acuzării în cererile de apel și de recurs prin care invocă dezacordul cu modalitatea de executare a pedepsei închisorii stabilită lui Mînzatu Ștefan, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel judecând cauza în ordine de apel, nu a pătruns pe deplin în esența argumentelor avansate de partea acuzării și nu a dat răspuns la toate motivele din apel, pronunțând o decizie nemotivată.

Astfel, Colegiul penal lărgit constată că, întreaga motivare a deciziei instanței de apel, în partea ce se referă la modalitatea de executare a pedepsei stabilită inculpatului Mînzatu Ștefan, se axează doar pe aprecierea aplicării de către prima instanță a prevederilor art. 90 Cod penal în raport cu persoana celui vinovat.

Deși din textul apelului, rezultă că procurorul se referă la faptul că Mînzatu Ștefan a fost anterior sancționat în baza art. 355 alin. (2) și art. 231 Cod contravențional, iar instanța de apel evaziv a menționat că „...aceste acțiuni ale inculpatului nu pot fi reținute ca acțiuni similare...or din circumstanțele speței se atestă o altă stare de fapt care a dus anume din imprudență la decesul persoanei”, totuși, Colegiul penal lărgit, reține că aceasta nu s-a expus argumentat asupra acestor circumstanțe, fiind efectuată o apreciere de ordin general a motivelor apelului, or, din materialele cauzei rezultă că inculpatul Mînzatu Ștefan, fiind funcționar public cu statut special în

cadrul Ministerului Afacerilor Interne (f.d. 55,70,71, Vol. I), anterior a săvârșit și a fost pedepsit pentru săvârșirea de contravenții ce atentează la ordinea publică și la securitatea publică, precum și contravenții în domeniul circulației rutiere (*conducerea vehiculului fără permis de conducere*) (f.d.48-49, f.d. 151), deși a executat pedeapsa cu amendă, a recurs la un comportament similar (*conducând automobilul nefiind documentat cu permis de conducere*) soldat cu decesul unei persoane.

Așadar, Colegiul penal lărgit notează că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea săvârșită de ei este un incident în viața acestora.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că instanța de apel insuficient a abordat condițiile ce vizează circumstanțele cauzei și persoana celui vinovat, și nu a luat în considerație că pedeapsa trebuie să fie astfel individualizată încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a abaterilor de la comportamente prescrise de aceasta, or, scopul pedepsei penale este îndreptat inclusiv în partea prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni.

De altfel, instanța de apel nici nu a analizat temeinicia solicitării procurorului în partea ce se referă la executarea de către inculpat a pedepsei închisorii în penitenciar de tip deschis, relevând doar constatările și argumentele reținute în această parte de către prima instanță fără să se expună asupra acestora, or, instanța de apel a evidențiat doar că „*acuzatorul de stat, la stabilirea pedepsei a solicitat să fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu anularea de dreptul de a conduce mijloace de transport*” neglijând solicitarea deplină a procurorului.

Mai mult, Colegiul penal lărgit consideră pripită și neargumentată concluzia instanței de apel precum că, scopul corectării și reeducării inculpatului poate fi realizat și prin aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, or, în cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, rezultatul individualizării pedepsei a fost completat prin actul de individualizare a executării pedepsei axat pe aprecieri echivoce ale instanței de apel asupra circumstanțelor cauzei și argumentelor apelului în raport cu personalitatea inculpatului Mînzatu Ștefan, precum că „*a avut o comportare sinceră în cursul procesului penal; deși nu a recuperat prejudiciul succesului părții vătămate, însă aceasta a menționat că nu are careva pretenții față de inculpat; fiind crescut și educat într-o familie monoparentală, fiind cel mai mare dintre cei trei copii*”.

La acest capitol, deși instanța de apel a constatat dovedită cu certitudine vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, Colegiul penal lărgit consideră contradictorie motivarea instanței de apel precum că „*anume la solicitarea victimei, ultimul nu a putut refuza și a urcat la volanul automobilului în stare de ebrietate, prin urmare, inculpatul a manifestat*

superficialitate în raport cu respectarea regulilor de securitate a circulației sau de exploatare a mijloacelor de transport, care a dus la decesul victimei, iar victima și-a pus singură viața în pericol, din care motiv instanța de apel a considerat posibil a aplica în privința inculpatului prevederile art. 90 Cod penal”.

În acest context, Colegiul penal lărgit notează că soluția instanței de apel cu privire la modalitatea de executare a pedepsei stabilite inculpatului Mînzatu Ștefan, este nemotivată, or, potrivit prevederilor legislației procesuale și practicii judiciare, hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea.

În concluzie, Colegiul penal lărgit atestă că argumentele invocate în apelul procurorului referitor la modalitatea de executare a pedepsei stabilită inculpatului Mînzatu Ștefan, nu au fost supuse verificării de către instanța de apel, argumente care, de fapt, țin de soluționarea fondului apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel în această parte, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în această parte, în instanța de apel.

La același segment, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse. (*§ 30, 31 cauza Fomin vs R. Moldova, decizia din 11 octombrie 2011*).

Din considerentele expuse mai sus, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că la judecarea cauzei, instanța de apel a admis erori, care nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs ordinar. Erorile menționate sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și se consideră temei de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia: *să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra motivelor esențiale*

invocate în cererea de apel depusă de către procuror, în partea modului de executare a pedepsei închisorii, să-și argumenteze clar concluziile în decizia adoptată, să aprecieze toate circumstanțele cauzei, să emită o soluție clară și motivată, să țină cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, precum și de practica relevantă a CtEDO, și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 iunie 2021, în cauza penală în privința lui **Mînzatu Ștefan xxxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **21 aprilie 2022.**

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion

Boico Victor